

Heid Cat zondag 38

1 geschenk 2 gebod 3 getuigenis van de rustdag

Gemeente,

Het eerste gebod ging erover: alleen God dienen. Het tweede gebod ging erover: hoe dienen wij God? En het derde gebod stond stil bij het eerste, grootste geschenk van God. Zijn Naam. Hoe wij met dat geschenk om hebben te gaan. En het vierde gebod noemt het tweede geschenk. Het geschenk van de rustdag. En leert ons hoe wij met dat geschenk om hebben te gaan.

1 geschenk

Al heel vroeg in de Bijbel horen we van dat geschenk. Toen God in zes dagen hemel en aarde en alles wat daarin is, geschapen had, ook de mens, toen rustte God op de zevende dag. De rustdag. Om Gods werk, van de schepping, te gedenken.

Later horen we van de rustdag in de tien geboden. Bij de Sinai. En in Deuteronomium 5 noemt God dan als reden: Want gij zult gedenken dat gij een dienstknecht geweest zijt in Egypte en dat de HEERE, uw God, u vandaar heeft uitgeleid. Daarom heeft u de HEERE uw God geboden de sabbat te houden. Na het werk van de schepping deed God het werk van de uittocht uit Egypte. Dat was wat voor Israel. In Egypte waren ze slaaf geweest. Slaaf voor 7 dagen per week. Jaar in, jaar uit. En nu ontvangen ze de rustdag. Om geen slaaf te hoeven zijn. Om tot rust te mogen komen. om te gedenken hoe God hen had verlost uit Egypte. Om aandacht voor elkaar te hebben. Wat een geschenk, zo'n rustdag. Waarop je je werk mag laten rusten. Al zijn er beroepen met taken die moeten blijven plaatsvinden zoals door veehouders en verzorging en brandweer en rond het eten. Wel mooi om dat dan zoveel mogelijk met elkaar te doen. Maar wat is het veel waard om één dag in principe je werk te laten rusten. Ook geen voorbereidingen treffen of huiswerk maken of berekeningen uitvoeren. Je hoofd tot rust laten komen, je lichaam, je geest. Heerlijk. Israel wist nog zo goed hoe het anders was geweest: 7 dagen slavenwerk in Egypte.

Nog weer later heeft God Zijn grootste werk gedaan. Na de schepping, na de uittocht uit Egypte, de opwekking van Zijn Zoon uit de doden. En op die dag verschijnt Jezus Zijn discipelen. Eerst zonder Thomas, daarna met Thomas. De opgestane Christus verschijnt Zijn Gemeente en ontmoet hen. Dan is de rustdag de 1° dag van de week geworden. Dag waarop De Heere Zijn Gemeente ontmoet, de Bruidegom Zijn bruid, De Koning Zijn volk. De dag waarop Hij dat eerste, grootste geschenk laat verkondigen. Zijn Naam. In de prediking en in de sacramenten van Heilige Doop en Heilig Avondmaal. Opent Hij Zijn

Naam, Zijn hart. Wat kan dat een geschenk zijn. Dat Jezus verschijnt en Zich openbaart in Zijn dienst op de rustdag.

Daarom hebben alle ware gelovigen de rustdag zo liefgekegen. Zijn er van die zondagen bij die je nooit meer vergeet. Waarop Jezus je ontmoette. Opzocht, tot Zich trok, Zich in Zijn hart liet zien. Als Opgestane, als Gekruisigde. Hij liet merken: Ik ken je, Ik zoek je, Ik bemin je, Ik heb je lief, Ik geef Mijzelf aan u in Woord, water, brood en wijn. Het predikambt staat er. Dan komt ook het woordje rusten op zijn plek te staan. Want wat is rusten precies? Ja, uitrusten omdat je moe bent. Nou, dat is nog maar de vraag of dat alles is. Want als de HEERE alles geschapen heeft in zes dagen en Hij rust op de 7^e dag, wat betekent dat dan? Dat God moe was en uit moest rusten, nee natuurlijk niet. Het betekende dat Hij ophield met nog meer te scheppen. Het was goed, het was ook af, voltooid. En Hij zag dat Zijn werk goed was. Hij bezag het en verheugde er Zich in. Wat is Mijn werk goed, af, mooi. Kijk, dat is rusten, dat je de werken van God beziet. Zijn schepping ook, maar vooral Zijn herschepping, Zijn werken in Zijn Zoon, je hoort daarvan, je leest daarover, en je mag zeggen: o wat mooi, wat rijk, wat goed. Wat zijn Uw werken heerlijk en wonderlijk o God. Dat werk van Uw Zoon, zo diep, zo rijk, zo wonderlijk. Des HEEREN werken zijn zeer groot wie ooit daarin zijn lust genoot, doorzoekt die ijverig en bestendig. Hier wordt de rust geschonken en het vette van Uw huis gesmaakt. Wat een geschenk, die rustdag! Wat geeft die een ontmoeting met de Heere Jezus en rust in Zijn werk met verwondering.

Je zou toch nog onbekeerd zijn! Als Jezus zo verschijnt en Zich bekendmaakt. Zoveel zondagen al in je leven. Dat komt dan echt terug als je verloren bent: zovaak dat Jezus is gekomen, Zich openbaarde en ik heb Hem voorbij laten gaan, me afgesloten, me afgekeerd. En nu nooit meer een zondag, nooit meer een dag waarop Jezus me opzoekt.....

Dan moet er iemand zijn die de zondag haat, en die dat niet uitstaan kan. De duivel. Die rust van de rustdag moet weg, moet verstoord worden, verhinderd worden. Dat Zijn volk zo met Hem als Koning is, dat is satan een gruwel in zijn oog. Laten we dat in de gaten hebben. Daarom wil satan de zondag en de zondagsrust weg hebben. Daarom zegt de catechismus dat wij het predikambt en de scholen moeten onderhouden. Onderhouden in die bijbelse betekenis: bewaken en bewaren. Als iets kostbaars wat je niet kwijt wilt. Je bewaakt het tegen aanvallen van buitenaf, je bewaart en verzorgt het zorgvuldig. Bewaken tegen aanvallen: als men in de samenleving de rustdag bij de werkweek wil trekken. Als men in de kerk de prediking wil minimaliseren. Waak ertegen. Tegen die

tendenzen in de samenleving en in de kerk. En bewaar het. Bewaar, verzorg het predikambt. Door te geven voor de collecten voor de kerk. Door de prediking te omringen met gebed. Opdat de prediking vrucht zal dragen. Bidt voor uw dominee in de week om zijn preek voor te bereiden. Bidt zaterdagavond voor de diensten van zondag. Bidt zondagmorgen voor je naar de kerk gaat voor de eredienst. Bidt als de predikant onder aan de preekstoel staat om zegen, kracht, Geest, vrucht. En draag de scholen, de opleiding tot predikanten een warm hart toe. Geef ervoor, bidt ervoor, dat er ook in de toekomst dienaren van het Woord zullen zijn. Ook weer voor volgende geslachten. Laat dat een zorg zijn, een gebedszaak zijn. Opdat ook volgende generaties de zuivere Woordbediening zullen hebben. Misschien staan we daar wel veel te weinig bij stil. Omdat we het zo vanzelfsprekend vinden.

2 gebod

Dan het gebod van dit 4e gebod. Hoe omgaan met dat geschenk van de rustdag? Het gebod zelf zegt dat duidelijk in één woord: dat gij die heilig! Heiligen, en dat is aan God wijden en aan Zijn dienst. Dus dan komen we weer bij dat woordje rusten terecht, dat wij zo snel op onze manier invullen. U kent dat misschien wel als het middageten op is zondag. En moeder wil gaan afwassen en vader en de zoons zeggen: nou, wij gaan even plat, hoor. En moeder zegt: nou, da's ook mooi, laten jullie mij met de vaat zitten. En vader of zoon zegt netjes: ja, wat wilt u, wij nemen de rustdag tenminste letterlijk, wij gaan rusten, slapen, hoe kun je daar wat van zeggen? Dat is dat rusten dus juist niet! Niks doen en bijslapen. Als dat een vaste gewoonte is, dan moeten we toch eens bezien hoe onze week eruit ziet. Want het gebod is: Dat gij dien heiligt: wijdt aan God en aan Zijn dienst.

Dat betekent zegt de catechismus: dat ik tot de gemeente Gods naarstig kom. Naarstig betekent trouw, dus wanneer het kerk is, dan kom ik. Maar ook: ingespannen, ijverig, aandachtig. Dat je er met al je aandacht bij bent en met heel je hart in opgaat. Net zoals iemand die ingespannen bezig is met tellen van steken in een borduurwerk en nie gestoord wil worden. Want er gebeurt nogal wat als de gemeente Gods samenkomt. Aan de ene kant komt er van de Heere zoveel naar ons toe: de groet, de wet, Zijn Woord, de prediking, de zegen. Om te ontvangen. In me op te nemen, tot me door te laten dringen. Dat het me verslagen maakt en verbrijzelt, maar ook verwondert en verblijdt. En er gebeurt zoveel vanuit de gemeente naar God toe: het uitspreken van onze afhankelijkheid, het zingen, het geloof belijden. Om daar één en al toewijding in te zijn. Gerichtheid op God in ootmoed, in verwachting, in lofprijzing, in

schuldbelijdenis, smeking en dank.

Dan om Gods Woord te horen. Niet aan te horen, maar te horen. In het Duits 'lernen', je te oefenen. Oefenen in verootmoediging, in godsvrucht en aanbidding, in vertrouwen. Al horend is het een oefening om te verootmoedigen, te vertrouwen en te verlangen. Want het Woord is als zaad van de zaaier. Dat kan worden weggepikt, verstikt, of verdord. At zijn reële gevaren. Dat andere gedachten het wegpikken, dat zorgen en druktes in je gedachten het verstikken, dat ongelooft het verdorren doet. Eigenlijk is dat horen één gevecht met satan. Satan wil ongeloof handhaven en wekken, en de Heere geloof. Wat een gevecht tussen God en de duivel met ons leven als inzet. Waakt, wees erbij!

Om de sacramenten te gebruiken. Niet ernaar te kijken alleen, maar te gebruiken. Biddend, verlangend. Gods belofte erin ziende. Van heil en volharding in het heil. Opdat wij vast zouden geloven. En biddend pleiten op wat Hij aan beloften verzegelt in Zijn sacramenten.

God de HEERE openlijk aan te roepen: niet te luisteren naar wat de dominee bidt maar mee te bidden. Aan te roepen. Intens, vurig, smekend.

En de armen christelijke handreiking te doen. Dat is meer dan even wat in de collectezak stoppen. Dat is er ook voor bidden thuis. Met bewogenheid, met de vraag: kan ik misschien nog meer geven dan geld? Mijn tijd, mijn inzet, mijn leven.

Tot de Gemeente Gods naarstig komen dat is de Bron van de hele week. Dat is het tankstation voor de hele week. Hoe meer je tankt hoe velder je ermee komt, hoe langer je in de week het ermee doen kunt. Misschien precies tot de volgende zondag, dat je zaterdag voelt: het is op, ik heb weer nodig. Heerlijk dat het ook weer bijna zondag is!

Gemeente, als wij tot de gemeente Gods komen dan is er zoveel te doen, staat er zoveel op het spel, dan mag je echt wel uitgerust zijn. Daar mag je echt wel heel de week rekening mee houden. Dat we zondagmorgen uitgerust zijn. Dat wij doordeweeks genoeg rustmomenten hadden voor onze lichaam zodat het zondagmorgen uitgerust is. Dat wij doordeweeks genoeg tijd hadden om dingen te verwerken, want anders begint het zondagmorgen in de kerk te malen in ons hoofd van alles wat we nog niet verwerkt hadden. Daar mag je zeker zaterdagavond rekening mee houden zodat je zondagmorgen uitgerust en geconcentreerd in de kerk kunt zitten, naarstig. Gemeente, reken ermee dat de duivel weet hoe belangrijk die zondag is en als hij kan zorgen dat we de zondag moe en nog lang niet uitgerust ingaan, is dat zijn eerste winst. Laten we toch beseffen wat de zondag waard is, wat de kerkdienst waard is. Laten we ons de heiliging van de rustdag niet af laten nemen, satan is er zo op

gebrand.

Dan kan het misschien eens nodig zijn om ook echt wat te rusten op zondagmiddag, na een incidentele uitschieter van een week. Als het maar niet is dat als u jonge kinderen mag hebben dat het zondagmiddag is: en denk erom dat je je koest houdt en jezelf vermaakt, want anders wordt je vader/moeder wakker. Of ze dan ook een hekel aan de zondag krijgen. Je kunt juist wat extra's samen doen met je gezin op zondag. Je kunt juist op zondag eens wat lezen en doornemen met je gezin: wat aan huiscatechisatie doen. De christenreis van Bunyan moeten je kinderen toch eigenlijk wel een keer gehoord/gelezen hebben. En wat een mooie dag om zelf nog eens wat te lezen. Uit de serie 'jongerenperspectief' voor jullie bijv., iets over Luther of Calvijn, of een preek van Sprugeon, over bekering of belijdenis doen. Wie ooit in Gods werken zijn lust genoot doorzoekt die ijverig en bestendig. Juist op zondag mag daar tijd voor zijn.

Wat mag er dan allemaal niet op zondag? Nou, zoveel tijd houd je iet meer over voor andere dingen. Doe in elk geval geen dingen die je zo intens bezighouden dat je er 's avonds in de kerk nog aan zit te denken.

Gemeente ook dit gebod is tuchtmeester. Tot Christus. Want als spiegel laat het zoveel schuld zien. Zoveel wat onzuiver was. Niet voluit naarstig: voluit gespannen, voluit betrokken, voluit verlangend, voluit vol voor God. Wat is het leeg voor Hem vaak, nutteloos voor mezelf geweest. Mijn hart werkt zo tegen. Ik verveel me nog liever dan dat ik een goed boek lees, ik denk liever aan aardse knikkers dan hemelse parels, maak me makkelijker zorgen om de kleur van mijn bankstel dan om de nood van mijn ziel. Tot Christus! Hij verzoent. Wat heb ik Hem voor elke zondag nodig, voor iedere minuut van de kerkdienst. Wat heb ik Hem nodig Die zeggen kon: wist gij niet dat Ik moest zijn in de dingen van Mijn Vader? Toen was Hij 12 en zo vol van de dingen van Zijn God. Een gids: Heere, neem mij mee in Uw spoor, vervul mij met Uw Geest. Maak mij Uw beeld gelijk. En dan mag het er wel eens zijn: dat ik er helemaal vol van ben, in opga en in leven mag. Blijf verlangen naar meer. Bleef het maar kerk, bleek het maar zondag. Ja, Heere, schenk dat, geef dat, meer en meer.

3 getuigenis

Dan het derde aspect: het getuigenis van de rustdag. Dan denken we eerst aan de sabbat in het oude Testament. Die was voor een deel anders dan onze zondag. Er waren er ook meer dan elke zevende dag. De 1^e en 7^e dag van het Pascha waren sabbatten, ongeacht op wat voor dag dat viel, de grote verzoendag was een sabbat, en de 1^e dag van het wekenfeest was een sabbat. En er was een absoluut gebod van rust. En wie toch bijv hout sprokkelder op de sabbat moest gedood worden. Het was echt rust.

Ophouden met álle dagelijks werk. Want de sabbat was ook een afbeelding in het Oude Testament. Zoals Kanaan een afbeelding was van het hemelse Kanaan. Zoals de priester een afbeelding was van Christus. De offerdienst een afbeelding was van Golgotha, grote verzoendag van hemelvaart, zo was de sabbat een afbeelding voor de rust van Gods volk. Dat de zaligheid bestaat in rusten, in niet werken maar rusten. Niets werken, maar totaal rusten in Gods werk.

Daarom zegt de catechismus: daarna dat ik al de dagen van mijn leven van mijn boze werken ruste. Wat zijn boze werken? Moord, overspel, liegen. Ja, natuurlijk dat ook. Maar hier wordt allereerst bedoeld: boze werken, werken om God mee te vermurwen, om mijn gemoedsrust op te bouwen. Want kijk, er zijn twee grote geestelijke kwalen: de ene is: waar maak je je druk om? Zalig worden? Dat is toch echt zo'n punt niet? Dat zal toch wel, je kunt je en hoeft je toch voor te stellen dat je niet in de hemel zou horen of zou kunnen komen? Je bent toch geen Hitler of crimineel en God is toch geen boeman, dus waarom zou je je daar zorgen om maken? Dat is een levensgevaarlijke kwaal. Maar aan de andere kant is er de kwaal dat je ermee zit en wel zorgen om maakt en gaat werken. Dat kan overal mee. Met slechte dingen niet meer doen, of goede dingen wel doen, kan zelfs met bidden gebeuren: dat je dat doet om God te vermurwen en jezelf mee tot rust te brengen. Je doet het om eigen gerechtigheid op te richten en gemoedsrust mee te bereiken. Dan is het werken. En je wordt er of moedeloos van, of hoogmoedig, of heel onzeker en wisselvallig

De sabbat getuigde: Ophouden daarmee! De zaligheid en ware gemoedsrust is in het ophouden met werken en rusten in Gods werk! En de zondag is daar prachtig getuigenis van! Op de 1^e dag van de week! Daarmee begint de week. Dat God tot ons komt en zegt: genade zij u en vrede. Dat Christus tot ons komt met Zijn volbrachte werk. De week begint niet met dat wij iets hebben gedaan of moeten gaan doen. Maar onvoorwaardelijk, van Christus uit: Hij biedt Zijn werk aan. Hij vraagt niet naar zonden of deugden, naar schulden of goede dingen: Hij biedt Zijn volbrachte werk aan. Rust in Mij. Niet op grond van wat u werkte of moet gaan werken, maar op grond van Mijn werk: rust in Mij.

Om mijn hele leven op te houden met mijn gewerk. En o, ik leer dat zo slecht af. Wat leer ik dat moeilijk en moeizaam. Elke zondag moet en mag ik er weer bij bepaald worden. Dat het erom gaat om Zijn Geest in mij te laten werken. Niet zelf werken om te verdienen, maar Zijn Geest laten werken door me aan Jezus toe te vertrouwen als een goddeloze, verlorenen, onverbeterlijke, en wie in Mij blijft en Ik in hem, die draagt veel vrucht!

Vergelijk de zondag met een waterput in woestijn. Daar kom je op je pelgrimsreis aan en je rust er en je mag er water putten om weer verder te kunnen tot de volgende waterput. De pelgrimsreis. En dat is kruisdragen, dat valt wel eens zwaar. Dat je donderdag al weer verlangt naar de zondag. Dat is ook strijden tegen de zonde.

Ophouden met alle andere boze werken. Met alle zonden tegen alle geboden. Want die zijn zo'n slavernij. Zonde is zo'n slavernij. Je krijgt daar zo'n last van. Je gaat zo zien en voelen dat zonde een macht is die je wil beheersen en onderdrukken. Je kan er zo moe van worden. Iemand dichtte eens: ik ben mijn zonden moe en mijn berouw. Altijd maar weer diezelfde kadans. Zondigen, berouw krijgen en weer zondigen, en weer berouw, en weer zondigen. En ik kom er maar niet uit los.

De sabbat zegt: ophouden ermee. Niet meer zondigen! Maar o wat ben ik hardleers, wat ben ik zwak, wat ben ik verdorven. Wat een les om de Heere door Zijn Geest in mij te laten werken zodat ik zonden doorbreken mag en overwinnen mag. Want ik val er toch weer zo makkelijk in terug. Je kunt er zo moe van worden. En ik zie weer nieuwe zonden die ik voorheen niet zag. Dat ik al de dagen van mijn leven van mijn boze werken ruste, Gods Geest in mij laat werken en alzo de eeuwige sabbat in dit leven aanvange.

Het getuigenis van de sabbat was: eens is die rust er. Blijft er een rust over voor het volk van God. Dan is de zonde weg. Helemaal. Dan zal ik overtuigd van Gods genade helemaal rusten in Christus als ik Hem zie staande als geslacht. Zal ik ten volle overtuigd zijn van Gods goedheid. Zal ik nooit meer zondigen. Zal ik ophouden met zondigen, helemaal bevrijd van die slavernij. De eeuwige sabbat. In dit leven aanvange: Me verwonderen in Gods werken, rusten in Christus werk, Zijn Geest in mij laten werken, uit de slavernij der zonden ontkomen. Zo vangt een mens de eeuwige sabbat aan. Het zijn er de voorsmaken van. Dat is de weg naar de eeuwige sabbat. Wie die weg niet bewandelt die komt ook niet aan. Die moet buiten blijven in de eeuwige onrust. Slaaf van satan. Maar wie in dit leven de eeuwige sabbat aanvangt die begint zich te verwonderen over Gods werken, te rusten in Jezus werk, te strijden tegen de zonde. Soms daalt iets van de eeuwige sabbat neer. Van die rust bij God. En eens is de strijd voorbij, dat zij rusten mogen van hun arbeid. Voor altijd en ten volle. Dan voor altijd mogen blijven. Voor altijd Zijn dag en nooit meer weg hoeven, voor altijd Zijn dienst die nooit meer overgaat, voor altijd ten volle. En wat zaligheid als daar hier op de rustdag al iets van neerdaalt.

Amen.